

Косівський

ПЕРЕДЗВІН

Газета Косівської міської ради

№ 1

24 серпня 2011 року

З ювілеєм, Україно!

Дорогі косів'яни!

Сердечно вітаю Вас з виходом першого номера нашої міської газети «Косівський передзвін». Це велике свято для всіх, адже остання міська газета видавалась в далекому 1924 році.

Так складається, що суспільство дає оцінку владі, яку вона вибирає, і лише історія розсудить, як працювала влада, що вона зробила для розвитку громади.

Одним із дієвих механізмів співпраці мешканців з міською радою, депутатським корпусом є відкритість і прозорість. Громада повинна знати плани роботи міської ради, а також те, як ефективно виконують свої обов'язки і повноваження в інтересах громади депутати. Мешканці, в свою чергу, мають бути порадником у вирішенні найскладніших питань. Постійне інформування косів'ян про роботу виконавчої влади вселяє довіру до неї, створює так

званий зворотній зв'язок. Нове тисячоліття відзначається стрімким розвитком комп'ютерних технологій, що забезпечує

широкий спектр інформації. Однак, лише друковані періодичні видання залишаються об'єктивним і надійним засобом спілкування з громадою.

Косів невелике містечко, але знане на цілий світ творчими здобутками наших попередників, батьків, сусідів, друзів. Вони творили історію, здобували незалежність. Ми з Вами є також будівничими, тому робимо все гласно, щоб не соромно було перед нащадками.

Символічним є те, що міська газета виходить у день двадцятої річниці незалежності України. Закликаю краян до тісної співпраці з місцевим часописом, разом будувати і утверджувати нашу державу.

Слава Україні! Героям Слава!

З повагою міський голова
Микола ФОКШЕЙ

Вітаємо усіх учасників і гостей XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю!

Косів: шлях до Незалежності

Ми не боялись нічого

Василь Петрович Братівник — колишній голова Косівського міського осередку Народного Руху України, активний учасник подій 1989-91 років. З ним ми поринули в спогади 20-річної давності про події на зорі утворення Незалежної України.

В КІНЦІ 1989 року в Києві відбувся установчий з'їзд Народного Руху України за Перебудову. Люди в Україні були сильно перелякані тими десятиліттями репресій, щось сказати вголос було проблематично. Не зважаючи на страх, Рух поширювався дуже скоро, адже вже в 1990 році осередки Народного Руху були створені по всій Україні. У той час задавав тон Львів. У наших сусідів коломиян уже діяв потужний осередок Руху. До нас, у Косів приїхав голова коломийського осередку і підштовхнув нас до активних дій.

У січні ми і створили міський осередок Руху в Косові. Спочатку нас було 9 чоловік. Варто згадати серед них Петра Корнеюка, який працював журналістом і мав виражені ораторські здібності, що дуже допомагало агітувати людей. Ми зібралися тут, у моїй хаті. Були присутні Петро Корнеюк, я з дружиною Катериною, Іван Кабин, Мирось Гунька, Ярема Ониськів, Любомир Тарновецький, Юрко Лепкалюк. Мене тоді обрали головою районної організації Руху. Ми вирішили стати ядром рухівців на Косівщині, а невдовзі — після добре проведеної організаційної та пропагандистської роботи 11 лютого ми закликали жителів району прибути на мітинг у Косів на стадіон біля другої школи. Люди відгукнулися масово: на наш заклик зібралось багато тисяч — за різними оцінками від 10 до 20 тисяч людей.

Що характерно: мій син тоді вчився у Чернівецькому медичному інституті, то собі взяв у напарники на мітинг товариша, сина військовослужбовця родом з Кіровограда. Тоді ще люди боялися навіть говорити по телефону про ті речі, аби не пізнали голос, адже тоді була дуже напружена обстановка. Прокуратура, міліція, суди — все совіське, а ми тут починаємо боротьбу за незалежну Україну!

Ми запропонували другу мого сина Кості Гою, щоб він обдзвонив про мітинг у Косові, бо його голосу ніхто тут

не знав. Він, як сів за телефон рано, так цілий день дзвонив людям від букви А аж до Я.

Під час мітингу незадоволення владою вихлюпнувалося через край, бо компартійна верхівка вже всіх повністю задавила. Ніхто без вступу в партію не міг і мало мальськи якусь керівну чи престижну посаду одержати. У нашому Косівському районі в комуністичній партії було дві з половиною тисячі людей. Основна маса з них представляла далеко не найгірших представників району.

У Косівському осередку Руху було набагато менше членів, але наша кількість швидко і помітно зростала: на початку — було 70, потім доходило до 160 чоловік, а в районі нас нараховувалося навіть 700 активних штиків. Але велика шкода, що в наші ряди партії влилися переважно люди, які були скривджені радянською владою, хто відсиджував незаконно у тюрмі чи був репресований. Основна маса інтелігенції, насамперед вчителі та лікарі чомусь трималася осторонь. Вони були не проти, а навіть за незалежність України, але відкрито, публічно стати за ту незалежність і волю, духу і сміливості явно не вистачало.

Це було великим мінусом, але незважаючи на це, все таки невеличка горстка наших людей без всяких коштів, без транспорту, при грубому опорі держави змогла донести ідею незалежності до народу, що яскраво продемонстрували вже перші менш-більш демократичні вибори до Верховної Ради України в 1991 році. Їх виграв наш кандидат від Народного Руху у Косівському мажоритарному окрузі Володимир Шлемко — актор Івано-Франківського муздрамтеатру, який разом із своєю трупкою їздив по Косівському та Верховинському районах і ставив у кожному селі вистави про січових Стрільців. У той час це було небезпечно — від комуністичної влади можна було очікувати чого завгодно, а ось серед простих людей вистава користувалася надзвичайною популярністю, піднімала національний дух кожного.

Тоді від Косова вчителі висунули як кандидата в народні депутати Ігоря Аполлоновича Пелипейка. Були й інші кандидати. Переміг Шлемко. У Верховній раді він відзначався стійкістю позиції, ніколи не гнувся перед комуністичною групою «239 плюс Кацюба». Він єдиний депутат Верховної Ради, який був проти надання Криму статусу автономної республіки, і навіть заявив про голодування в зв'язку із цим. За різкий виступ на сесії парламенту тодішній його спікер Леонід Кравчук попередив Шлемка, що після цього він йому ніколи не надасть слова...

Ще був пам'ятний Ланцюг Злуки — зі Львова до Києва. Ми з Косова активно брали у ньому участь, було багато молоді. Потім був марш, присвячений 500-річчю створення козацтва в Україні. До нас, як активних учасників цієї акції, позитивно поставилися керівники автобусних перевезень, адже тоді було організовано більш ніж 500 автобусів, і ті автобуси довезли нас до Запоріжжя, а потім був марш через Дніпрогес на острів Хортицю. Відбувалося тотальне пробудження українців, як нації!

Аналізуючи минуле, хочу зауважити, що, на жаль, активності членів Руху вистачило лише на вибори до Верховної Ради та при обранні народних депутатів, що було великою помилкою. Тоді побутувала думка, що коли буде демократичний і проукраїнський керуючий державний орган в Києві, то він і на місцях вже розставить проукраїнських державницьких людей.

Сталось не так, як гадалося. Фактично всі демократичні сили Косівщини провалили агітацію до місцевих виборів, не змогли переконати народ голосувати за демократичні сили. Хаосом і безвідповідальністю старої-нової влади сповна скористалися червоні директори, які потихеньку розікрали і довели «до ручки» заводи. Червоні голови колгоспів повністю знищили тваринництво, машинотракторні парки. Все, що було на складах порозтягали, а про державу ніхто не думав і не дбав. А потім, як відкрили кордони, то все, що було більш-менш придатне до продажу, вивезли Бог зна куди.

*Спогад записав
Тарас ПАСИМОК*

Косів: шлях до Незалежності

Перші емоції

НА СВІТАНКУ прийнято розпочинати війни, розстрілювати приречених і через засоби мас-медіа повідомляти про зміну конституційного ладу в державі.

Я не міг збутися відчуття несправжності того, що діялось. Я ще не знав про 250000 (двісті п'ятдесят тисяч) замовлених тільки для однієї Москви наручників і ліквідаційні списки. Але, здогадуючись про неминучу можливість отаких сюрпризів від новоспечених тиранів, усе ж відчуття несправжності збутися не міг.

Переворот уявлявся мені зовсім, зовсім інакше, а тут... в одного трясуться руки... інший — блудить порожніми очима... Було б смішно, якби не було так сумно. Ранній ранок заповідав сірий дощовий понеділок і був незвично тихий. Я би навіть сказав — передсмертно тихий, хоч нічого того, що сталося, знати не знав. Легковик мчав мене до Коломиї, якій виповнилося сімсот п'ятдесят років. А радіо в салоні не було. Як не було чомусь такої звичної, майже безтурботної урочистості в місті, дарма, що святочно прибраному.

Від людей біля пам'ятника Степану Бандері я довідався про нібито арешт Михайла Горбачова в Криму, і що всю повноту влади в імперії перебирає на себе якийсь надзвичайний комітет. Ніхто ще нічого до пуття не знав, зате практично всі збуджено запевняли: аж тепер настав кінець імперії! Люди, щоправда, вживали куди міцніше слово. Люди вірили у перемогу й очі їхні були поияті цією тривожною вірою. А в очах окремих посадових членів КПРС-КПУ світилася зловісна радість. З прокурором, теж членом цієї партії, вони стояли осторонь від людей і, про всяк випадок, близько від машини, й підкреслено уважно спостерігали за усім, що творилося на площі Шевченка: наші, українські прапори; наші, українські пісні, — ой, у лузі червона калина... ЧЕРВОНИЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛ-ФАШИЗМ НЕ ПРОЙДЕ! ІМПЕРІЇ НЕ БУТИ! Люди відповідним чином відреагували на присутність посадових

членів комуністичної партії й оті члени завчасно щезли з-перед людських очей. Вони знали про замовлені наручники для Москви і ліквідаційні списки. Вони вже святкували свою перемогу, маючи абсолютну певність, що совецька промисловість забезпечить наручниками всіх, кого треба. Вони, анітрохи не зважаючи на можливу долю навіть своїх одноплеменців, рядових комуністів, чи не востаннє поставили на карту все — і...

Хотілося. Як же хотілося крикнути (там, в Старому Угринові, на повторному відкритті пам'ятника Степану Бандері):

«ЛЮДИ, ЦЕ НЕ ТЕАТР! ВОНИ ЖАРТУВАТИ НЕ БУДУТЬ! ВОНИ БУДУТЬ ВАС І ДІТЕЙ ВАШИХ УБИВАТИ НАСПРАВДІ!»

Йшов дощ. Дрібний і студений.

Пам'ятник в Старому Угринові підірвали навіть раніше, аніж я сподівався. Молодий без-

клялися з трибуни у вірності ідеям ОУН-УПА, що в них просто не залишилося часу на щось інше — на щось більш практичне. А ця ветха бабуся, яка ниніє до Храму молитись за Єльци-на, Росію і за нас, грішних українців, уже ж не має сили метнути куди слід пляшку з горючою сумішшю.

Ех, молоді й ще зовсім безвусі хлопці!..

Небо знов облягають захисного кольору хмари. Людей на площі стає дедалі більше.

Безглузда суміш почуттів: радісно і страшно, соромно й смішно — і... це не збагнуте відчуття несправжності усього того, що діялось! Я напружено прислухався до м'якого, гіпнотично заспокійливого гулу. Сподіваних танків на вулицях не було. Як не було й військових патрулів. Лише наряди міліції.

Смішно. В утробі останньої імперії визрівав так довго жахаючий нас кровожерний плід, а натомість — мертвонароджене дитятко ГКЧП. Абrevіатура ж яка, неначе гвіздки тобі вганяють у голову! І не ГКЧП то насправді, а збіговисько сіреньких людіців. В одного трясуться руки... інший — блудить порожніми очима... Не диктатура, а якась безглузда пародія на диктатуру! Переворот у моїй уяві виглядав зовсім інакше...

Дивно. Або «комітетчики» зовсім не читали свого Вождя, що цілком ймовірно, і цей переворот у дилетантському виконанні заздалегідь приречений на невдачу. Або — що теж цілком ймовірно! — ніякий це не переворот, а глибоко продуманий Головним Режисером грандіозний спектакль під назвою: «ІМПЕРАТОР ПОМЕР — ХАЙ ЖИВЕ ІМПЕРАТОР!»

То чи не для нас, для України, влаштований цей воїстину грандіозний спектакль — з повною переміною декорацій і дійових осіб? (Чого тільки не зробиш заради Імперії... Навіть КПСС можна пожертвувати, вірніше — прискорити її безславний кінець). І чи нам усім не відведена роль звичайної масовки, що ніколи не виходить на авансцену історії?

Дощ. Дрібний і студений дощ...

(Кінець?)

*3 роману-літопису «Укус». Газетний варіант.

Микола ЧОРНОКНИШ

Переворот

(19 серпня 1991 року)

В той непривітний день оця крапка над «і» мені ввижалась кульовим отвором — чітко окресленим кульовим отвором трохи повище переднісся. Адже сталося те, що й мало статися, що давно вже було нами всіма очікуваним, — з тієї пори, коли Михайл Сергійович з його лише властивою невимуженістю метнувся в чіткі обійми всіх отих язових, пuto, янаєвих, крючковых та іже з ними.

Принаймні вже тоді вияснилося, що імперія безсоромно зірвала з гниючої плоти своєї демократичні трусики горбачовської перебудови і — завагітніла змоваю. А ми, нітрохи не сумніваючись, якій кровожерний плід визріває в її утробі, чи готувалися належним чином до оцього «дня ікс»? Чи не були схожі попри нашу мітингову сміливість на трепетного кролика, який зненацька опинився перед грізним удавом?

Дощ. Не по-літньому дрібний студений дощ. Над щільно злотованими в один гурт людьми світилися полотнища тужливо прощальною, жовто-блакитною барвою. Господи, невже востаннє? Невже знову розметає нас усіх по закутках оте, вже ніби й призабуте нами, ППШ-ШЕЛ ВОН!.. — і знову над усіма нами засяє образ остигло-го Вождя з його несамовитим Єдино Правильним Вченням?

вусий хлопець дістав у стегно кулю із зміщеним центром ваги. ВОНИ не жартували...

Десь заходить невгамовним плачем дитина. Радіо — плеската чорна коробочка в жіночих руках — передає останні новини. Ясно, що у Москві почалося. Тепер уже ніхто не сумнівається, що це не театр, що ВОНИ жартувати не будуть. Вони будуть убивати насправді. Але страху нема. На устах у всіх — Єльцин, Росія. Там, у Москві — протистояння. Там — вирішується доля кожного. А дощ перестав і ніби почало вияснюватись. Значить, Бог з нами. Бог за нас. І дитина більше не плаче. Дитина до всіх посміхається — правда, так можуть посміхатись лише діти? — і на душі відразу стає легко. Сонячно. І все було б уже й добре, якби не Кравчук...

Воно, може, й мудро заклали нас до спокою. Але: наш покірливий спокій чи не буде чи не буде спокоєм телят перед обухом різника? Зовсім недалеко дислокується танковий полк! Це ж розуміти треба...

Гаразд. Кравчукові видніше, як вести себе в екстремальній ситуації і до чого закликати народ. От тільки жаль, що Україна і цього разу не покаже себе. Господи, невже ми й справді раби? Невже хтось інший щось за нас та повинен робити? Молоді безвусі хлопці так часто

Ми довго йшли до волі

«Л

ЮДИНА сильного характеру, добрий громадянин і суддя, що серед не-

сприятливих нинішніх обставин не понизив ніколи національної честі», — так лаконічно і цілком справедливо охарактеризував 18-го січня 1936 року у некролозі життя повітового судді у Галичі, колишнього сотника УГА і військового слідчого штабу Охорони Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри, доктора Михайла Лепкалюка один з найвпливовіших тогочасних галицьких часописів львівський «Новий час». Далі ся взнаки і поранення, і весні злигодні. Помер М. Лепкалюк 16 січня 1936 року в Галичі у 50-річному віці. Його тіло перевезли до рідного села Старого Косова, де віддали землі 19-го січня.

— Мама з заможної родини Бабичів з села Тустановичі на Дрогобищині, разом зі мною переїхала на проживання до Косова, згадує 85-річний син М. Лепкалюка Юрій, який мешкає в

НІКОЛИ НЕ ПОНИЗИВ

Косові і досі відзначається активною громадською діяльністю: очолював патріотичне ветеранське товариство, один із осередків Демократичної партії, а тепер є членом Народного Руху України. — У Косові звела великий і гарний цегляний будинок. Та коли прийшли червоні визволителі, вони вигнали нас з хати, а її зайняв начальник НКВД, а згодом — райком партії. У 1939 році вивезли на Сибір мою бабу по матері та її ще одну доньку. Баба померла у вагоні в дорозі, навіть невідомо, де її тіло викинули з поїзда. Брат загинув у Дрогобицькій в'язниці. Наша велика дуже цінна сімейна бібліотека була спалена...

Народився Михайло Лепкалюк 1 вересня 1887 року в Старому Косові у сім'ї Юрія, одного з двох синів славного на всі гори газди Костина Лепкалюка, відомого далеко за межами Гуцульщини громадсько-політичного діяча. Він був послом до австрійського парламенту та тричі до галицького Сейму. Йому та його родині

присвятив книжку «З гір Карпат» (Мюнхен, 1967 рік) письменник Михайло Ломацький, який декілька років учився у Косові, а потім емігрував за кордон. Письменник наголошує, що «Лепкалюк Костин мимо свого великого багатства й посольських почестей, був справжнім гуцулом. Його життя плило таким же руслом, як і других газдів-гуцулів, руслом Черемоша. Було воно гірське і буйне, як Черемош, а не сіре. Окутане й сповите чарами й дивами, не збагнене, не злиблене. «Просте, звичайне, селянське життя», — казали. Але ж скільки було в ньому змісту! Скільки краси й життєвих мудрощів. Якою багатою була душа гуцула! А в ній духовні скарби, самотужки здобуті й передавані з роду в рід, із покоління в покоління, і пильно зберігані».

Оті «духовні скарби» свідомий селянин батько Михайла бережно передав сину. Він прекрасно розумів вагу знань, тому радо віддав Михайла на науку в Коло-

мийську гімназію, по завершенні якої у 1906 році юнак продовжив навчання у Віденській Вищій школі землеробства. Початок минулого століття відзначився бурхливими революційними подіями в багатьох куточках світу, на Галичині різко піднімалася національна самосвідомість українців. Михайло теж з головою поринув у вир тогочасних прогресивних подій. Щоб бути відповідно підкованим, твердо стояти на захисті українського населення, він вступає у 1908 році на відділ права і політичних наук Львівського університету.

— Там викладали відомі тогочасні світила науки, серед яких був і Михайло Грушевський, — розповідає Юрій Михайлович і витягає з папки «абсолюторій» (матрикул, свідоцтво про освіту) та показує рядок, де написано, що Михайло Лепкалюк слухав у нього курс лекцій з історії України XVII століття. — Однак науку перервала світова воєнна завірюха. Тата, молодो-

Роздуми поетичні

СЛОВА СВОБОДИ

Блудні чийсь слова тривожать ніжну душу,
Як підлі постріли, у серце прямо б'ють.
З обуренням знов сумувати гнівно мушу;
І бачу тіні предків — спрагло поруч йдуть...
Хоча не знаю їх — та пам'ятати буду,
Бо ж волі щедрий дух творили у борні,
І правди цвіт люд гордо сколихнув повсюду.
І мило стало йти босоніж по стерні...
Гнітюча прикрість: як позбутися облуди
І дійства тих, що сіють біди, всяке зло?
Земля тримає всіх — й добродіїв, й «премудрих»,
І смертю «дихає» й прозоре джерело...
Та є слова-бійці, ті факели свободи,
Що завше темряву пронизують добром,
І незборимі, як стрімкі раптові води —
У істинних творців незламний «іподром»...
Тож слід уміло Слово цінувати величне,
І не втрачати честь ніде на видноколі...
Все скрізь для нас таке знайоме й звичне —
І з вдячністю радіймо земній долі!
Ведуть до зір слова, що окриляють душу,
І в дзвони пам'яті людської вірно б'ють.
Весь милий шлях Добра й Любові не порушу, —
Все — тим, хто поруч і за нами спрагло йдуть...

Ярослав ЩЕРБАНЬ,
с. Рожнів

На світлині: М. Лепкалюк у 1909 році

Ми довго йшли до волі

НАЦІОНАЛЬНОЇ ЧЕСТІ

го юриста з незакінченими студіями, забрали до австрійського війська і відправили на фронт, де він був важко поранений. І навіть у таких важких і надзвичайних умовах батько продовжував учитися. Це підтверджують свідоцтва державних іспитів за 1914 та 1917 роки. Ступінь доктора права він одержав в історичний день 11 листопада 1918 року — день закінчення першої світової війни.

Для України вона однак не закінчилася, а розгорялася ще з більшою силою. Після проголошення ЗУНР і створення Української Галицької Армії Михайло Лепкалюк служить у її лавах сотником. Далі — весь трагічний шлях визвольних змагань, який він пройшов до кінця. У 1920 році він служив військовим слідчим Охорони Головного Отамана військ УНР Симона Петлюри. У грудні 1920 року після того, як військо УНР змушено було відступити на цей бік Збруча і припинити військові дії,

поручик М. Лепкалюк був демобілізований. У довідці, виданій 18 грудня 1920 року, Прокурор Вищого Військового Суду зазначає, що «доктор прав Михайло Лепкалюк, перебуваючи на службі при дорученні мені Прокурорським Догляді, весь час виконував свої обов'язки ретельно, нічим себе не заплімував»...

Після демобілізації Михайло Лепкалюк працює адвокатом у Коломиї. Косівчанка Ганна Богдан зі спогадів старожилів розказує, що у Коломиї Михайло Лепкалюк здобув надзвичайну славу і повагу у простих людей. Сталося це на першому ж суді, де він захищав інтереси гуцулів, що процесувалися з панами через захоплені ними полонини. Люди, коли суд після переконливих і аргументованих доводів адвоката виніс вердикт на користь селян, вони спочатку навіть не повірили власним вухам, а коли трохи оговталися, то зібралися під вікнами житла М. Лепкалюка на своїх фірах з бербеницями бринзи, боклагами масла, беса-

гами з кукурудзяною мукою, бу- жениною, салом, іншим їством і питвом та дві чи три доби безперервно святкували перемогу, бо досі вони усі суди вони постійно програвали.

Невдовзі Михайло Лепкалюк перебрався до Галича, де його чекала посада повітового судді.

Заслужений педагог України, краєзнавець і дослідник Гуцульщини, однокласник Юрія Лепкалюка звісно добре особисто знав Михайла Лепкалюка. В одній із своїх статей про нього він безпідставно зауважував: «Звичайно, польська влада неохоче допускала українців до таких посад, але змушена була це робити: титулом доктора права нехтувати не можна було. Хоча навіть доктор прав перебував під постійним наглядом».

Зберігся надзвичайно цікавий документ: «Свідоцтво моральності», видане 27 січня 1921 року і підписане начальником Старокосівської гміни, місцевим парохом та затверджене повітовим

старостою. Документ стверджує, що М. Лепкалюк, перебуваючи в рідному селі, «поводився тверезо, пристойно і з усякого погляду бездоганно». Без такого свідоцтва він не мав права одержати посаду на державній службі...

Отож, доля доктора права у великій мірі залежала від настрою «начальника гміни» з освітою за чотири класи...

У 20-30-і роки М. Лепкалюк був зайнятий не лише професійною працею, був дуже активним учасником громадського і культурного життя. Часто приїжджав до Старого Косова. Варто відзначити його знайомство й спілкування з видатним художником Іваном Трушем. До речі, його славна картина «Галілки» була створена в Старому Косові, і позували маляреві діти Лепкалюків. Досі у Юрія Михайловича зберігаються подаровані батькові І. Трушем картини «Хутір Чикаленка», «Дніпро», «Гуцулка з дитиною».

Михайло ДОЛІШНИЙ

Роздуми поетичні

СРСР країна нездійснених мрій

Остання імперія покинула стрій

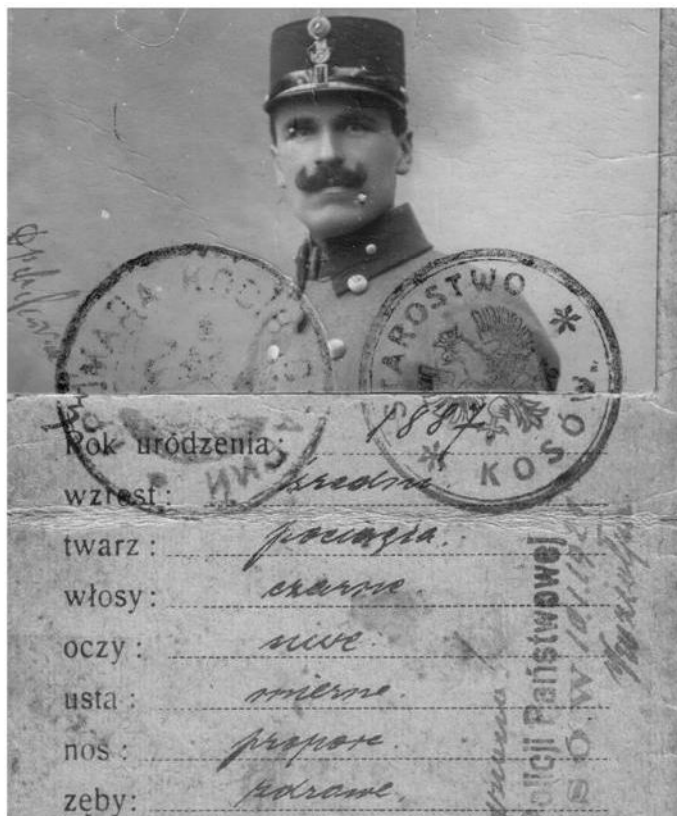
Моя адреса не дім і не вулиця
15 республік під радянським дахом туляться
націоналізація прав окупація можливостей
реквізіція моралі репресії сміливості
митрополит вождь народів і червоне знову в моді
статус російської мови зростає в народі
мілітаризація життя і депортація жита
міграції в Сибір та опозицію не вбити
еволюція суспільства це шанс змінити лад
революція вже скоро готуйся старший брат

Три сини

У Аполлона було троє синів
Перший із них відомий — Агамемнон

Другий — Амстронг Ніл
із Татом Одинадцятим
На місяць полетів

Про Третього
Ходили в народі легенди
Найбільше просте число йому — Легіон
звали сина — Армагедон.
Тарас ПАСИМОК,
м. Косів

На світлинці: Фрагмент паспорту М. Лепкалюка, виданого 10 січня 1921 року

Ми у світі

На честь Незалежності

Напередодні 20-ї річниці Незалежності України опубліковані досягнення нашої країни в рейтингах міжнародних організацій у різних сферах життя. Як передає zn.ua, Україна займає:

☑ 3-є місце у світі — по постачанню легкої оборонної техніки, у тому числі бронетранспортерів БТР-3 «Гардіан» і БТР-4 «Буцефал». Випереджають Україну Фінляндія і Росія.

☑ 3-є в світі — за обсягами експорту ячменю (16,7% світового ринку).

☑ 4-е — з експорту кукурудзи (6%).

☑ 6-е - за обсягами експорту пшениці (5,4% світового ринку).

☑ 4-е у світі — за обсягами вирощування картоплі. При цьому в останні роки Україна закуповувала картоплю для власних потреб в Єгипті та Саудівській Аравії.

☑ 5-е — в Європі (після ФРН, Італії, Великобританії, Франції) та 21 у світі за кількістю населення. За темпами вимирання — Україна у світових лідерах. Згідно з даними сайту ЦРУ з 231 країни світу, гірше справи йдуть тільки на Північних Маріанських островах, Островах Кука, у Сен-П'єр і Мікелон, Болгарії, Чорногорії та Естонії.

☑ 5-е — у світі серед країн з найбільшою кількістю емігрантів. За даними Світового банку у 2010 році за кордоном знаходилося 6,6 мільйона українців, які виїхали в різні роки (це майже 15% від загальної кількості нинішнього населення країни). За кількістю емігрантів Україна поступається тільки Мексиці (11,9 мільйона), Індії (11,4 мільйона), Росії і Китаю (11,1 і 8,3 мільйона відповідно).

☑ 5-е у світі — за кількістю вживаного алкоголю на душу населення. За даними ВООЗ, обсяг спиртного, який середній громадянин України випиває за рік, становить 15,6 літра. Більше, ніж в Україні, п'ють тільки в Росії, Угорщині, Чехії та Молдові.

Такої значної гонки

12-13 серпня на території Івано-Франківської та Чернівецької областей відбувся п'ятий етап чемпіонату України з автоперегонів «Александров Ралі», присвячений двадцятиріччю незалежності України. Стартували змагання вранці на майдані Незалежності міста Косова, де спорудили спеціальний подіум. Гостей в перлині Гуцульщини зустрічали і дівчата з хлібом та сіллю, і навіть трембітарі грали в честь спортивного свята!

Перегони під цією назвою відбулися в Україні вже втретє, та вперше стартували на теренах Косівщини. Вони присвячені пам'яті видатного українського гонщика та інженера Андрія Александрова, який трагічно загинув у 2007 році.

На відкритті були присутні президент Федерації автоспорту України Євген Червоненко, народний депутат України Василь Чуднов, голови Івано-Франківської та Чернівецької облдержад-

На честь Незалежності

Ми у світі

ще не мала Україна

міністрацій ОДА Михайло Вишиванюк та Михайло Папієв, голова РДА Ярослав Шинкарук, голова районної ради Андрій Клуб та Косівський міський голова Микола Фокшей.

Автогонщики з Косова відправилися на складні спецділянки траси на перевалах «Шурдина» та «Німчича» на Буковині. Загалом 180 км гірськими дорогами. Загальна дистанція етапу складала більше 600 км.

За словами Євгена Червоненка, цьогорічна гонка може стати першим кроком до проведення в нашій країні етапу чемпіонату світу з ралі WRC. При цьому він додав, що в Європі дуже мала кількість гравійних, швидкісних ділянок для проведення автоперегонів такого рівня.

— Те, до чого інші країни йшли 20 років, ми в Україні зробили за 7 років, — відзначив Червоненко. Також він додав, що проведення цього Чемпіонату слід розглядати і в контексті підготовки до Євро-2012, передусім щодо розвитку спортивної інфраструктури.

— Я сподіваюсь, що європейські спостерігачі, які сьогодні прибувають в Україну, достойно оцінять всі ці фактори. FIA зацікавлена

в тому, щоб провести на Західній Україні ралійне змагання найвищого рівня. А ми зацікавлені в тому, щоб стати третьою після Іспанії і Франції європейською країною, яка прийматиме в себе як етап IRC, який проходить в Ялті, так і етап світового чемпіонату WRC, який може пройти в Карпатах. Люди не поїдуть на гасла, потрібна подія, від якої туристичний ефект, ефект впізнаваності регіонів буде шалений. Україну треба любити вчинками, а не гаслами. Це — вчинок, і Буковини, і Прикарпаття, і нашої федерації», — відзначив Євген Червоненко.

«Александров ралі» зібрало на Прикарпатті найдосвідченіших пілотів та 39 екіпажів з України, Росії, Біло-

русії. Серед краших і сам Червоненко. Він був другим пілотом у екіпажі багаторазового чемпіона України Олександра Салюка. У змаганнях взяли участь і наші земляки — екіпаж з Косівського району у класі Y-11 — Тарас Стенчук і Володимир Стрельніков з смт. Кутів та с. Тюдова, а у класі Y-12 — Степан Мазур з Івано-Франківська та Ольга Коцегубова з Севастополя.

Фінішував етап у суботу в Чернівцях двома спецділянками, які пролягли історичним центром міста.

Проведення Чемпіонату України з ралі стало внеском Косова до відзначення 20-ї річниці незалежності держави.

На світлинах фразменти свята

☑ 4-е місце серед країн з найгіршою економікою за версією Forbes.

☑ 1-е місце в світі за рівнем дитячого алкоголізму (дані ВООЗ).

☑ 1-е — в Європі та Центральній Азії з розповсюдження ВІЛ серед дорослих. Щорічні показники захворюваності на ВІЛ в Україні збільшилися з 2001-го по 2010 рік більш ніж у два рази (Доповідь UNAIDS про Всесвітню епідемію СНІДу, 2010).

☑ 1-е — в Європі за поширеністю ВІЛ серед вагітних жінок. У 2010-му цей показник становив 0,55% (МОЗ України, 2010).

☑ 2-е місце в світі — за боргами перед МВФ (12,66 млрд. дол. На серпень 2010 р.).

☑ 5-е у світі — за кількістю запусків ракет-носіїв.

☑ 7-е в світі — серед країн з найвищим рівнем комп'ютерного піратства.

☑ 8-е у світі за обсягами виплавки сталі в рейтингу 64 країн — основних світових виробників цієї продукції, складеному Всесвітньою асоціацією виробників сталі.

☑ 9-е у світі за кількістю студентів з-за кордону. У трійці лідерів — США (21%), Великобританія (10%) і Німеччина (7,5%).

☑ 10-е у світі — по боргах перед Світовим банком (3,22 млрд. дол.).

☑ 10-е у світі (з 217) — за кількістю ув'язнених на 100 тисяч населення. 334 (при нормі 70-80 осіб для розвинених країн і 141 — у світі). За даними Лондонського королівського коледжу. Лідером вже багато років залишаються Сполучені Штати, випереджаючи навіть густонаселений Китай (2-е місце). На 3-му місці — Росія, 4 — Бразилія, 5 — Індія, 6 — Мексика, 7 — Таїланд, 8 — Іран, 9 — ПАР і замикає десятку Україна.

☑ 11-е у світі — з імміграції. У 2010 році в Україні зареєструвалося 5,3 мільйона іноземців. Найбільше з РФ, Білорусії, Казахстану.

XIX МІЖНАРОДНИЙ

XIX Міжнародний Гуцульський фестиваль проводиться 27-28 серпня 2011 року в місті Косові та в селі Рожнів Косівського району Міністерством культури і туризму України, Івано-Франківською обласною державною адміністрацією, Косівською районною державною адміністрацією за ініціативи Всеукраїнського Товариства «Гуцульщина» і має на меті розвивати та популяризувати традиційні види народного мистецтва, звичай, обряди етнічної групи українців-гуцулів, підвищувати соціальний і мистецький статус автентичного фольклору, виявлення самотніх творчих колективів, окремих виконавців та майстрів образотворчого і декоративно-ужиткового мистецтва.

КОНКУРСНІ ПРОГРАМИ:

Пісенний жанр.
Музичний жанр.
Театральне мистецтво.
Хореографічне мистецтво.
Гуцульське декоративно-ужиткове та образотворче мистецтво.

Конкурс «Силач гуцульщини»

ПРОГРАМА ФЕСТИВАЛЮ

27 серпня 2011 року (перший день):

- * 08.00-10.00 — заїзд учасників конференції, їх реєстрація у приміщенні райдержадміністрації,
- * 10.00-11.00 — урочисте покладання квітів до пам'ятних місць у м. Косові,
- * 11.00-13.00 — науково-практична конференція «Гуцульський феномен: мистецтво життя і творчості» у приміщенні райдержадміністрації,
- * 13.00-14.00 — обідня перерва,
- * 14.00-16.00 — секційні засідання в Косівському інституті прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв,
- * 16.00-17.00 — переїзд учасників конференції у с. Яворів.
- * 17.00-19.00 — вернісаж-виставка ліжникарства «Барвограй», вшанування пам'яті майстра художньої обробки дерева Василя Девдюка (1873-1951 рр.),
- * 19.00-21.00 — урочисте запалювання фестивальної ватри на історичній горі Стояннів, опришківські ігри та забави.

28 серпня 2011 року (другий день):

- * 10.00-11.00 — заїзд учасників фестивалю, реєстрація в Косівському районному Будинку культури,
- * 10.30-11.00 — збір учасників біля Будинку культури на вулиці Гвардійська, 1, м. Косів,
- * 11.00-11.30 — фестивальний хід на майдан Незалежності,
- * 11.30-12.30 — урочиста церемонія відкриття XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю у м. Косові на майдані Незалежності,
- * 12.30-19.00 — конкурсні мистецькі програми художніх колективів учасників фестивалю на концертних майданчиках у м. Косів та с. Рожнів, Гуцульські спортивні забави на стадіоні м. Косів.
- * 15.00-15.10 — передача естафети XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю XX Міжнародному Гуцульському фестивалю,
- * 19.00-19.15 — урочисте закриття XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю,
- * 19.15-21.00 — концертна програма фольк-рок групи на центральній сцені фестивалю,
- * 20.00-23.00 — творчі зустрічі учасників фестивалю у селах Косівщини,
- * 23.00-01.00 — масові гуляння.

ДИРЕКЦІЯ ФЕСТИВАЛЮ

* адреса: майдан Незалежності, 11, м. Косів, Івано-Франківська обл., 78600

* e-mail: kosivrda@i.ua

* тел.: (3478) 2-48-45, 2-46-39, 2-45-20, факс: 2-48-49

* тел.: (3478) 2-10-07, 2-22-75 (група розселення)

* тел.: (3478) 2-14-63, 2-01-78, 2-13-22 (група мистецьких програм).

ГУЦУЛЬСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

ЯК ПІДІЙШЛА до XIX Міжнародного Гуцульського фестивалю Косівська школа мистецтв розповідає її директор Тетяна Теодорівна Даниляк, а також — викладачі.

— Які колективи візьмуть участь у фестивалі від школи?

— «Сонячна струна» — керівник Світлана Лазован. Учасники грають на бандурах, виступають і акапельно, виступають у багатьох конкурсах, а після того, як вони побували на міжнародному фестивалі в Польщі, де себе дуже гарно зарекомендували і були нагороджені дипломом, їх запрошують тепер туди щорічно. Цього року вони зайняли перше місце в обласному вокальному конкурсі в Богородчанах.

Сумарук Іван — учень Івана Дмитровича Воротняка. Цього року він також став призером, зайняв перше місце на обласному конкурсі виконавців в Івано-Франківську, а минулого року він брав участь у Всеукраїнському конкурсі баяністів-акордионістів, де і здобув гран-прі. Зараз планує вступати у Львівську десятирічну музичну школу, звідки йому вже надійшло офіційне запрошення.

Василь Яремин — теж дуже здібний хлопець. Вихованець нашої школи мистецтв, навчається в Інституті культури та мистецтв Прикарпатського національного університету. Він відзначився в конкурсі композиторської майстерності і здобув перше місце серед його учасників. Крім того, що пише музику, він є здібний, з технічними даними талановитий піаніст.

Загалом три учасники від музичної школи — кожен бере участь у різних номінаціях і розраховує на пере-

могу.

— Яка винагорода за перемогу на гуцульському фестивалі?

— Я не знаю, які призи будуть цього року, але якщо дитина здібна і зайняла при-

значає «струна сонця», тобто бандура.

Ми вже давно і багато виступаємо, на нашому рахунку є велика кількість пісень і колядок, твори духовної музики, є на шевченківську те-

Наші таланти

Надіємося на перемогу

зове місце, то ми від школи подаємо список з їх іменами на сесію районної ради і як нагорода їм — вони не платять за навчання у школі.

Івана Сумарука ми подали на спеціальну стипендію в розмірі 200 гривень на місяць від голови Івано-Франківської облдержадміністрації.

Світлана Лазован:

— Розкажіть, будь ласка, детальніше про ваш ансамбль.

— Ансамбль «Сонячна струна» — заснований 5 років тому, на базі Косівської школи мистецтв. Його формують діти, які грають на бандурах. Назва пішла від слова «Пандора», що в перекладі

має багато творів. Ансамбль брав участь в обласних конкурсах, а також на Міжнародному фестивалі фольклористичних культур у Польщі, де були різні колективи, в тому числі і з Єгипту, Сардинії, Молдови, Румунії.

На Гуцульському фестивалі у Косові, згідно його вимог, ми представлятимемо вокальний ансамбль без бандури, а у супроводі троїстих музик і виконуватимемо акапельні твори — пробуємо себе так, щоб це відповідало гуцульському формату, адже бандура — це не гуцульський інструмент. Проте, ми маємо в планах розробки, щоб зіграти гуцульські твори на бандурі

і в майбутньому будемо з нашими інструментами на Гуцульському фестивалі..

Іван Воротняк:

— Розкажіть кілька слів нашим читачам про вашого талановитого учня.

— Іван Сумарук з села Бабина грає на акордеоні з 6 років. Під час навчання в нашій школі займав призові місця в шкільних та обласних конкурсах.

У 2009 році зайняв друге місце в обласному конкурсі виконавської майстерності, четверте місце в регіональному конкурсі дитячих оркестрів народної музики та солістів-інструменталістів, який проходив в нашій Косівській школі мистецтв.

Минулого року він брав участь у Всеукраїнському конкурсі баяністів-акордеоністів «Візерунки Прикарпаття» у місті Дрогобичі, де зайняв перше місце. Вдало він також виступав у Ялті, в «Артеку» на Сьомому Всеукраїнському фестивалі «Таланти багатодітних родин. Брав участь у двох міжнародних фестивалях народної творчості в Польщі. Нагороджений грамотою і дипломом.

Цього року посів перше місце в обласному конкурсі виконавської майстерності, а також перше у п'ятому регіональному фестивалі-конкурсі дитячих оркестрів народної музики.

Ми ж від редакції та читачів бажасмо лише перемог косівським учасникам «Гуцульського» фестивалю. В наступному номері газети чекайте інтерв'ю з переможцями!

Тарас ПАСИМОК

На світлинах: ансамбль «Сонячна струна» і акордеоніст Іван Сумарук

Міська рада

Персональний склад депутатів Косівської міської ради шостого скликання

1. Бович Володимир Степанович, 1974 р.н., одномандатний окр., Українська партія
2. Бойчук Назар Дмитрович, 1966 р.н., багатомандатний окр., ВО «Батьківщина»
3. Бородайкевич Володимир Денисович, 1961 р.н., одномандатний окр., Європейська партія України
4. Гладун Дмитро Романович, 1957 р.н., одномандатний окр., Народний Рух України
5. Гостюк Василь Андрійович, 1953 р.н., одномандатний окр., Фронт змін
6. Григорчук Іван Васильович, 1958 р.н., багатомандатний окр., Фронт змін
7. Гринюк Микола Васильович, 1955 р.н., одномандатний окр., КУН
8. Гуляк Ігор Ярославович, 1961 р.н., одномандатний окр., Фронт змін
9. Гуцуляк Юрій Григорович, 1974., багатомандатний окр., Наша Україна
10. Данильців Володимир Миколайович, 1955 р.н., багатомандатний окр., Партія Регіонів
11. Довбенчук Юрій Михайлович, 1962 р.н., одномандатний окр., КУН
12. Збіглей Микола Іванович, 1966 р.н., багатомандатний окр., Народний Рух України
13. Кирилов Сергій Олександрович, 1958 р.н., багатомандатний окр., Соціалістична партія України
14. Колісник Юрій Михайлович, 1963 р.н., багатомандатний окр., Українська народна партія
15. Кравчук Дмитро Дмитрович, 1947 р.н., багатомандатний окр., Народний Рух України
16. Кравчук Назар Дмитрович, 1979 р.н., багатомандатний окр., Фронт змін
17. Лаврук Богдан Володимирович, 1954 р.н., багатомандатний окр., Соціалістична партія України
18. Лукинюк Володимир Йосипович, 1961 р.н., багатомандатний окр., КУН
19. Луков Юрій Олександрович, 1969 р.н., одномандатний окр., Партія Регіонів
20. Максимчук Руслан Теофілович, 1974 р.н., багатомандатний окр., ВО «Свобода»
21. Мироняк Юрій Васильович, 1974 р.н., одномандатний окр., Українська народна партія
22. Печижак Роман Михайлович, 1979 р.н., одномандатний окр., ВО «Свобода»
23. Плосконос Юрій Олександрович, 1971 р.н., одномандатний окр., ВО «Свобода»
24. Пузіков Віталій Валерійович, 1976 р.н., одномандатний окр., Партія Регіонів
25. Соломченко Юрій Віталійович, 1976 р.н., одномандатний окр., Наша Україна
26. Сомик Віра Романівна, 1950 р.н., одномандатний окр., КУН
27. Степанченко Олександр Якович, 1936 р.н., одномандатний окр., Українська народна партія
28. Фокшей Ігор Богданович, 1949 р.н., багатомандатний окр., Фронт змін
29. Фокшей Орест Данилович, 1979 р.н., багатомандатний окр., ВО «Свобода»
30. Хім'як Лариса Олександрівна, 1963 р.н., багатомандатний окр., ВО «Свобода»
31. Шкондеюк Петро Васильович, 1990 р.н., багатомандатний окр., Партія Регіонів
32. Якимів Андрій Мирославович, 1976 р.н., одномандатний окр., ВО «Батьківщина»

Герб Косова

Перша письмова згадка про Косів відноситься до 1424 року, однак його розвиток припадає лише на середину XVI століття. Власниками Косова за доби польського панування були у різні часи шляхтичі Шумлянські, Латинські, Язловецькі. Відомостей про надання місту магдебурзького права не збереглося, однак відомо, що з XVI століття Косів мав свою печатку. Найдавніший штамп цієї печатки, що відомий нині, датований 1564 роком. На ньому міститься чітке зображення трибальної дерев'яної гуцульської церкви, супроводжуване довкола латинським написом: «Sigillum civitatis Kosov». Малюнок церкви незмінно прикрашав косівські печатки й надалі, протягом XVII-XVIII століть. Після 1772 року, коли місто після розпаду Польщі, перейшло під юрисдикцію Австро-Угорської імперії, нова влада підпорядковувала Косів Коломийській окрузі на правах містечка, а у середині XIX століття підвищила статус міста до повітового.

У 1866 році на косівській міській печатці з'явилося нове зображен-

ня: альтанка (або триумфальна арка) зі шпилем та трьома прапорами. Судячи з усього, нову міську печатку у XIX столітті було створено за мотивами символіки старих відзнак, але на печатці доби польського панування, якою, очевидно, автори ескізу нової емблеми Косова скористалися як прототипом, зображення церкви з часом стерлося й стало нагадувати альтанку. У реєстрі Ф. Ковалишина фігурує на косівському гербі названо «капличкою».

На початку XX століття було узаконено остаточний варіант герба Косова. Його зображення дещо нагадувало малюнок на печатці 1866 року, однак головна фігура герба визначалася вже як верхівка соляної копальні, що наближало косівську відзнаку до групи «соляних» прикарпатських гербів, які були алегоріями поширення солевидобування та солеваріння у регіоні. Опис герба виглядав так: на зеленому тлі мурована верхівка соляної копальні з трьома прапорами.

Особливістю косівської міської емблеми початку XX століття було використання у ній зеленого кольору гербового тла — явище одиничне у старій міській геральдиці Української Галичини.

Діючий тепер Статут Міської ради повернув місту дещо урбанізований декоративними елементами первісний варіант герба з церквою на зеленому фоні та трьома топками солі у вигляді зубців вежі.

Пульс міста

Ми у світі

✒ Виконком міськради на своєму останньому черговому засіданні розглянув 14 питань, пов'язаних із життєдіяльністю міста. Орган місцевого самоврядування затвердив ставки єдиного податку для фізичних осіб — суб'єктів малого підприємництва, визначив розмір плати за ареду землі у Косові, дозволив знести стіни та демонтувати покрівлю міського кінотеатру...

✒ Міська рада надала значну допомогу жителям багатопверхівки на Майдані Незалежності, 15 в об'їздування громадянської крики.

✒ В місті ведеться будівництво двох мостів. На вулиці Павлика підрядна організація виконує ці роботи коштами міськради. А Монастирська церковна громада споруджує міст, який з'єднає вулицю Середню з Кладовищем.

✒ Місцеве видавництво «Писаний Камінь» видало добре оформлені книжки з бібліотечки гуцульської школи відомого автора, Заслуженого працівника освіти України Аделі Григоруку «Казочки для Тарасика» та «Першу книжку» ветерана прикарпатської журналістики, багаторічного редактора колишньої Коломийської міськрайгазети Володимира Моравського.

**Підготував
Петро ГАВУКА**

Склад постійних комісій Косівської міської ради шостого скликання

*Рішення Косівської міської ради
від 26 листопада 2010 року*

1. Постійна комісія з питань соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів.
2. Постійна комісія з питань муніципального розвитку та інвестицій.
3. Постійна комісія з питань житлово-комунального господарства.
4. Постійна комісія з питань земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища.
5. Постійна комісія з питань охорони здоров'я та соціального захисту населення.
6. Постійна з питань законності, правопорядку, адміністративних порушень, депутатської етики та мандатна.
7. Постійна комісія з питань торгівлі, побутового обслуговування, транспорту, зв'язку і розвитку підприємництва.
8. Постійна комісія з питань освіти, сім'ї, молоді, спорту, національного та духовного відродження.
9. Постійна комісія з питань розвитку туризму та збереження культурно-історичної, архітектурної і наукової спадщини.

Міжнародне співробітництво

Місцевий розвиток орієнтований на громаду

Місто Косів і Косівський район удостоїлися честі взяти участь у другій фазі спільного проекту Європейського Союзу та програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду», який розпочався 7 червня 2011 року і триватиме 4 роки.

Про фінансування цього проекту 31 травня у Брюсселі уклали угоду Україна і Європейська комісія. Проект співфінансує та виконує Програма розвитку ООН в Україні.

Проект впроваджуватиметься в усіх регіонах України. У кожній області оголошено конкурс на відбір пілотних районів та місцевих рад. Планується, що близько 60% найуспішніших пілотних районів першої фази проекту отримають можливість продовжити співпрацю.

У другій фазі Проекту принаймні 900 громад отримають можливість реалізувати свої ініціативи. Проект підтримуватиме ініціативи громад у наступних сферах: енергозбереження та енергоощадні технології, водопостачання, охорона здоров'я, охорона навколишнього середовища, підтримка малого бізнесу (розвиток сільськогосподарських і обслуговуючих кооперативів).

Важливим аспектом діяльності Проекту у другій фазі буде консолідація знань та досвіду, здобутих громадами під час його впровадження. Для цього планується залучити до співробітництва вищі навчальні заклади та створити Центр управління знаннями.

Микола БЛИЗНЮК,
голова ради Центру
громадських ініціатив

✒ 12-е місце Україна займає з експорту зброї в світі, згідно рейтингу Стокгольмського міжнародного інституту досліджень миру (SIPRI).

✒ 38-е у світі — за обсягами виробництва авто. Це четверта позиція з кінця.

✒ 42-е у світі — за розміром території.

✒ 44-е — з 138 в рейтингу гендерної нерівності, що входить до індексу людського розвитку. Індекс відображає уразливість жінок в трьох сферах — репродуктивне здоров'я, присутність у парламенті та економічна діяльність.

✒ 57-е з 59 — в рейтингу найбільш конкурентоспроможних країн від Міжнародного інституту управлінського розвитку світу. Нижче в рейтингу тільки дві держави — Хорватія і Венесуела (58-е і 59-е місця відповідно).

✒ 74-е у світі — за кількістю щасливих людей, за даними всесвітнього соціологічного опитування Gallup. У Росії щасливих більше.

✒ 131-е місце — в рейтингу свободи слова (організація «Репортери без кордонів»).

✒ 134-е — з 180 у світі за рівнем корупції. Даний рейтинг підготовлений глобальною антикорупційною неурядовою організацією Transparency International. У рейтингу, де рівень корупції оцінюється за шкалою від 0 до 10 балів, у якій 0 означає тотальну корупцію, а 10 — фактичну відсутність корупції, Україна отримала 2,4 бали (у 2009 р. — 2,2).

✒ 164-е місце — в рейтингу економічних свобод серед 179 країн світу. Серед європейських країн в цьому рейтингу Україна опинилася на останньому місці.

✒ 181-е — серед 183 країн світу за простотою сплати податків, за даними аналітиків Світового банку. Вище за цим показником виявилися Білорусь, Венесуела, навіть Чад і Конго.

Світ молоді

Косівські «Лангольєри»

Ми живемо в маленькому і мальовничому містечку Косів, де практично всі люди один одного добре знають. Але якщо запитати мешканців: чи знають вони, що в Косові є молодий і перспективний рок-гурт «Лангольєри», який навіть взяв участь у фестивалі «Червона Рута», то в більшості буде відповідь — «ні». Щоб виправити цю прикрість ми і поспікувались з хлопцями!

— Розкажіть будь ласка чому ви вирішили організувати музичну групу?

— Перш за все, для задоволення власних духовних потреб. Кожна людина повинна мати улюблену справу, якою можна займатись у вільний час. Хтось грає у футбол, хтось в теніс, хтось волочить по вулицях, а ми вирішили створити гурт.

— Назвіть всіх учасників вашої команди і розкажіть трішки про них.

— Гітара, вокал — Роман Лис, студент Косівського інституту, родом з Долини. Хоббі — риболовля, важка музика та дабстеп.

Бас — Кабин Максим, випускник ЧНУ ім. Ю. Федьковича, за спеціальністю статистика. Хоббі — музика, комп'ютерні ігри, аніме, японська поезія.

Гітара — Бондаренко Олександр (Гот). Випускник ПНУ ім. В. Стефаніка, Історик. Аспірант кафедри історії України ПНУ, вчитель історії. Хоббі — музика, футбол, книжки, фільми.

З барабанщиками у нас поки проблеми, бо на останніх трьох концертах ми виступали з трьома різними ударниками — Гордієм Андрієм, Сливкою та Тимошинським Тарасом.

Ще варто згадати про наших колишніх учасників — Андрій Гринюк (гітара), Голіней Володимир (вокал), Валік (скрім).

— Скільки часу ви вже активно граєте?

— Цього літа Лангольєрам 2 роки.

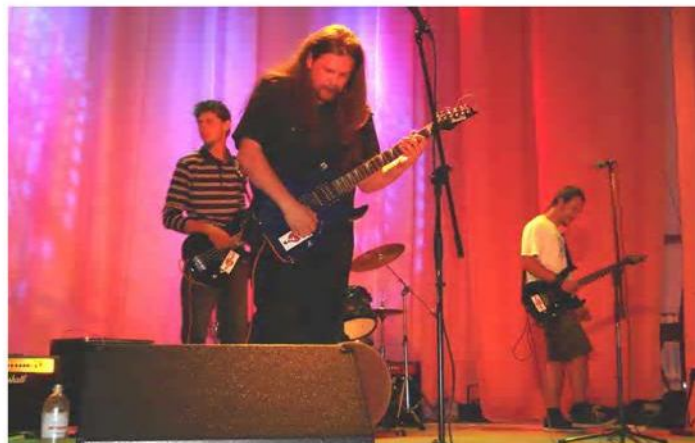
— Охарактеризуйте стиль музики, в якому ви працюєте. Які відомі групи вас надихають для творчості?

— Це складне запитання, тому що ми не можемо назвати власний стиль, адже визначення стилю музики — пріоритет журналістів, а про нас ще

система — це речі, які нам нав'язуються, і вони повинні бути викоріненими. Тільки після цього може прорости ідея любові в кожному з нас.

— Де ви вже встигли виступити за два роки?

— В Косові декілька раз, зокрема на день студента в інституті, організували Благодійний концерт в березні в РБК. Разом з реп-проектом «Сенсар» виступали на презентації синглу «SENSAR — Косів», та на День міста в Косові. Судячи з реакції публіки — концерт на свято Івана косівчанам сподобався. Також ми виступали в Надвірній (там

ніхто не писав. Якщо спростено пояснити, то це альтернатива, з елементами нью-металу та гранжу, деколи розбавлена фолком. В своїй музиці ми орієнтуємось на таких виконавців як Alice in Chains, Nirvana, KoRn, System of a Down, а також на «олд скул» рок музики 70-80 рр.

— Що ви намагаєтесь донести своїм слухачам?

— Насамперед, намагаємось донести те, що кожна людина повинна зрозуміти свою відмінність від тварин, від стадного інстинкту. Прагнемо розбудити індивідуальність, яка так стрімко стирається останнім часом. Намагаємось через тексти донести, що масова культура,

ми дебютували), та на відбірковому турі Червона рута 2010 року в Івано-Франківську.

— У вас вже якісь готові студійні записи?

— Так, вже є кілька готових пісень! Записуємось на домашній, але професійній студії звукозапису в Косові — «Sun Records», (http://vkontakte.ru/sun_records). Шеф там DJ AS_TAR (Тарас Пасимок).

— Де ж можна знайти вашу музику?

— На диску сингли «SENSAR — Косів», а також в Інтернеті — в нашій групі в контакті є наша творчість <http://vkontakte.ru/langoliers>, а відео є і на ютубі. Можна також прий-

ти до нас на наступний концерт чи на репетицію і послухати!

— Чому ви вирішили вибрати таку незвичну і оригінальну назву?

— Назва повинна відповідати суті, а Лангольєри, як одне з найкращих творінь відомого письменника сучасності Стівена Кінга, для нас асоціюються з цілеспрямованим знищенням непотрібних, віджилих речей. А це досить таки підходить до тематики наших текстів.

— Якими досягненнями групи можна похвалитись вже сьогодні?

— На сьогодні маємо 17 пісень, з яких 6 записано. І цілий багаж проблем пов'язаних з відсутністю коштів на хорошу апаратуру...

— Чому вирішили співпрацювати з реп-гуртом «Сенсар»?

— Насамперед задля експерименту. І це виявилось, як на мене, виправданим.

А ще, окрім «Сенсару» в Косові взагалі немає з ким співпрацювати. Бо це один з небагатьох активних музичних проектів в нашому місті.

— Які у вашої «банди» плани на майбутнє?

— Плануємо, якщо вийде, до нового року записати спільний з реп-проектом «Сенсар» альбом — «Мімікрія», випустити його і зробити презентацію на концерті. А взагалі плануємо грати і працювати, працювати, працювати...

— Що ви хочете побажати косівчанам — вашим фанатам?

— На жаль, їх поки не так багато, як нам хочеться, так що сподіваємось, що їх буде більше. Хотілося б, щоб вони приходили на всі наші виступи в Косові, а також, щоб проявляли власну ініціативу, цікаві ідеї. Ми завжди відкриті для спілкування. Тому, що для нас немає значення чи людина стоїть на сцені, чи біля сцени. Ми всі рівні!

Ми бажаємо хлопцям успіху та нових творчих ідей!

AS_TAR

Про Україну

Зневажали Україну, нищили, ламали,
Обкрутили її дротом, все повідбирали.
Нажились на Україні вороги безжалні,
Залишилися чорні хмари, погляди печальні...
Були війни і повстання, був Чорнобиль, лихо...
І сльозина до сльозини проливалась тихо.
Та піднялась Україна, кайдани порвала,
Хоч повільно і нетвердо, та на ноги стала.
І тепер, дитина юна, тільки вчиться всьому.
Та чомусь немає діла до неї нікому...
Але ж ми — це Україна, це ті самі люди,
Якщо нам немає діла, то що з нами буде?..
Ми вперед іти повинні. Хоч маленьким кроком
Маєм чогось досягати разом рік за роком.
Досягати, не спинятись, не казати «досить!»
Йти вперед і не боятись. Праця плід приносить!..

Христина ПАНЧАК,
м. Косів

Чапля і їжак

Вибаглива чапля у розпалі літа
Бажала нове щось для себе купити.
І мала крилата стареньку вже звичку —
Завжди купувати нові черевички.
Подумала чапля і так і зробила —
Пішла в магазин, черевички купила.
Вернулась додому, приміряла речі.
«Та тут би й костюмчик новий був до речі»!.. —
Промовила чапля і вже за хвилину
Виймала заначку з старої корзини.
І вже наша чапля не йшла, а летіла,
І скоро костюмчик новенький купила.
А іншого дня, вже у всьому новому,
Виходила чапля на вулицю з дому.
І так вихвалялась не день і не два.
Мовляв: «Подивіться, це ж мода нова»!..
Зустрівся раз чаплі маленький їжак.
Не швець, але в логіці справді мастак.
Поглянув, як чапля під модницю маже,
Й у відповідь їй на хвальбу її каже:
«Кому ти купила ці модні обнови?
Собі або нам, щоб ми заздрили знову»?
Послухала чапля і каже: «Юначе,
Костюм від Шанель, а взуття — від Версаче.
З такими речами — хіба що в музей.
Так мало на світі шикарних людей!..
Про моду
Про моду нову ти нічого не знаєш,
А носа свого у життя моє пхаєш»!.. —
Відрізала чапля, махнула крилом,
А очі блистіли пожадливым злом.
І думав їжак: «Хвалькувата та й годі!..
Ні скільки вона не обізнана в моді.
Таким експонатам дорога в музей,
Хай прикладом стануть вони для людей».
А вірша я раджу ще раз прочитати,
Щоб чаплею часом самому не стати!..

Христина ПАНЧАК (Silent Emotion),
м. Косів

Косів, Косів — місто мрій та надій

К о с і в, Косів — місто мрій та надій
І коли приїжджаю відчуваю — ти мій.
Косів, Косів — місто мрій і сподівання
Відчуваю, що наша зустріч не остання

Косів — це перлина Карпат
Столиця сувенірів та прекрасних дівчат.
Гуцули у колі аркан танцюють,
Пісні співають на трембітах грають

Бо живуть у зеленому раю
Де червона рута, де водограї і гуки
І руки справжнього сильного легіня
Ніжно обіймають гуцулку Ксенію.

Косів — тут від нуля і до шістнадцяти,
А потім Київ, і там до двадцяти.
Та все ж я не забуду, буду завжди пам'ятати
Години футболу за школою на полі,

Дівчат красунь в ЦДТ на танцполі,
І гори — весь спектр кольорів.
Багато з нас далеко, роз'їхались по світу —
Така вже доля в західних українців.

Та ми повернемось в сім'ю — на Різдво
З любов'ю до землі, на якій народились.
Та ми повернемось в сім'ю — на Великдень
З любов'ю до землі, на якій народились

Косів, Косів — місто мрій та надій.
І коли приїжджаю відчуваю — ти мій
Косів, Косів — місто мрій і сподівання
Відчуваю, що наша зустріч не остання.

Косів — ти завжди номер один,
моє рідне місто, ти кращий за Рим,
багато гарних спогадів єднають мене з ним
я залюбки розкажу вам один за одним,

миттєво пам'ятаю дитинство та іграшки —
друзі школа, річка, дискотеки.
Тоді не було ні мобілок, ні комп'ютера,
ровера в руки і хто куда.

Ганяли по місту, раділи життю,
просто насолоджувались кожною миттю.
Знаю, що не вернусь в ту золоту пору,
але залишу її в серці назавжди зі мною.

Батьківщина моя — ти в мене одна,
і ніщо не замінить наші гори та плаї,
небо блакитне, в нім сонце палає,
весь гуцульський край своїм теплом зігриває.

Косів, Косів — місто мрій та надій.
І коли приїжджаю, відчуваю — ти мій
Косів, Косів — місто мрій і сподівання
Відчуваю, що наша зустріч не остання

Тарас ПАСИМОК (AS_TAR),
& Володимир РОСИНЮК (BiGG_Vlad)
ЦДТ — Центр Дитячої Творчості

Вітаємо

Міська рада здоровить з днем народження:
депутата **Луканюка Володимира Йосиповича**,

голову постійної комісії соціально-економічного розвитку, бюджету та фінансів – **Данильціва Володимира Миколайовича**,
голову постійної комісії муніципального розвитку та інвестицій – **Кравчука Назара Дмитровича**

Хай вам смуток не спаде на думку,
Ви живіть на радість нам сто літ.
Хай ніколи не болять вас руки,
Старість хай обходить повсякчас,
Тільки радість хай приносять внуки
І всі люди поважають Вас!
Нехай господня ласка у дім завітає,
А мати божа завжди оберігає!

Міський голова Микола Фокшей.

Косівський осередок Народного Руху України щиро вітає всіх мешканців Косова і його гостей з 20-річчям Незалежності України та XIX Міжнародним Гуцульським фестивалем.

Косівський осередок Наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка щиро вітає кандидата медичних наук, лікаря-ортопеда-травматолога Косівської ЦРЛ, секретаря НТШ Ігоря Васильовича Яремина із 45-літнім ювілеєм, який він нещодавно відсвяткував.

Добра і щастя, успіхів у праці, нових наукових здобутків сердечно зичимо Вам, шановний наш колего!

**Правління Наукового товариства
імені Т.Г.Шевченка**

Зичу творчих знахідок!

Я радий, що в інформаційному просторі Косівщини з'явився новий часопис «Косівський передзвін» — газета міської ради. Це гарна подія у громадсько-культурному житті нашого краю і в житті кожного гуцула-патріота.

Від щирого серця, як ваш землянин, вітаю міську владу на чолі з М. М. Фокшеем й актив нового видання з такою подією.

Бажаю усім нових сил, творчої енергії, цікавих знахідок і тільки вдячних читачів та багато передплатників. А ще бажаю «Косівському передзвону» мати десятки постійних дописувачів, дієвих виступів, багатогранної тематики, не збиватися з курсу, спрямованого на утвердження української державності

Петро Біленчук
професор Європейської академії
з прав людини, керівник інтелектуального
форуму «Єдина Європа»

Дякуємо!

Родина Девджиків-Яремених з міста Косова висловлює щиро вдячність депутатам міської ради та особисто її голові М.М. Фокшею, усім громадським організаціям і політичним партіям нашого району за позитивне вирішення питання щодо побудови музею-садиби основоположників косівської школи різьбярства – Василя і Миколи Девджиків.

Хай Господь благословить вас на добрі справи!

З приводу реклами і оголошень

звертатися за адресою:
78600, м. Косів,
майдан Незалежності, 11,
peredzvin@gmail.com

**Домашня професійна
студія звукозапису — «Sun
Records»**

*«Прийшов, записався
— переміг!»*

**м. Косів —
0971558487
[http://vkontakte.ru/
sun_records](http://vkontakte.ru/sun_records)**

**Косівський
інтернет-портал
KosivArt:**

новини та події, форум
та фотоальбом, довідник та
багато іншої цікавої інформації.

<http://kosivart.com>

Реклама

Економте свій час!

Пропонуємо:

- ремонт автомобілів;
- технічне обслуговування;
- мийка;
- фарбування;
- роздрібна торгівля запчастин для ремонту автомобілів.

**Магазин «Автозапчастини»,
вул. Дружби (об'їздна дорога), тел. 0679654455 (Роман)**

Оформлення весіль:
квітами, тканинами і повітряними кульками. Прокат весільних аксесуарів.

**Тел. 0972412743
Тел. 0665721263**

Вікна «Salamander».

Німецька якість. Ціни виробника.

Торговий центр «Лідер».

*При пред'явленні цього
оголошення знижка 2-3 %*

**Тел. 098 616 33 05 —
Ольга**

Проект «ВелоКосів»
шукає спонсора для придбання GPS-трекера, щоб можна було промаркувати всі веломаршрути Косівщини: **<http://velokosiv.if.ua/>**

Дерев'яні сировікна з трьохшарового клеєного бруса, входні, міжкімнатні та балконні двері.

тел. 096 784 86 95

Електродвигуни, редуктори, компресори, помпи та інше.

0679667685 (Богдан)

Складна доля пам'ятника Кобзарю

На світлинах: відкриття пам'ятника Т. Шевченку у Косіві у 1914 та 1928 роках.

На березі річки Рибниці навпроти урочища базару відразу за Кутським мостом на роздоріжжі між Косовом і Старим Косовом є особливо дороге місце для гуцулів — тут у соті роковини народження Тараса Григоровича Шевченка було урочисто освячено і відкрито один з перших пам'ятників великому Кобзареві на Прикарпатті.

У ті часи як правило виготовляли їх з каменю у вигляді скелі або зрізаної піраміди, в які вмонтовували портрет Шевченка. Вшановували великого поета і насипанням курганів — імітацій могили у Каневі на Чернечій горі.

Перші скульптурні зображення Кобзаря у вигляді погруддя виготовили за власні кошти мешканці Коломиї і Косова. Але якщо коломийський пам'ятник стояв на майдані в центрі міста, то косівчани пішли іншим шляхом: за містом над рікою Рибницею виспали високий курган, а вершину його увінчали постаментом із бюстом Кобзаря.

Косівчани підійшли до справи згуртовано і відповідально. Перед тим ініціативна група створила організаційний комітет зі спорудження пам'ятника Т. Шевченку, який довірили очолити адвокату Петру Рондюку. Родина Абрисовських допомагала грошми, місцевий каменярь М. Юсипчук витесав із каменю постамент. Автором погруддя Кобзаря був скульптор Михайло Гаврилко.

Активний учасник товариства «Січ», доброволець-легіонер Українських Січових Стрільців, воєн зазначеної Гуцульської сотні УГА Михайло Горбовий, замордований червоними катями у 1941 році в

Дем'яновому Лазі, згадував, що люди возами привозили землю із Косівщини, Верховинщини, Снятинщини, Вишнівщини, щоб насипати високу символічну могилу на клаптику землі, яку добровільно пожертвував один з патріархів гуцульського різьбярства, засновник косівської школи різьби Василь Девдюк (1873-1951).

Голова Союзу Українок Косівщини Ганна Семенівна Богдан згадує, що їй мама розказувала: «Коли мені було 12 років, якась учителька сказала на уроці: всім нам наступного дня принести з дому до школи невеличкі кошечки. З ними всі учні школи, зловившись за руки, парами, організованою колоною попрямували на околицю міста. Там вся косівська інтелігенція, гаси з навколишніх сіл тачками звозили заготовлену наперед глину на «Шевченкову могилу». Уся дітвора приєдналася до старших із своїми кошечками. Кожен вважав за велику честь покласти своїми власними руками у святу справу хоча би грудочку землі.

Відкриття пам'ятника відбулося 29 липня 1914 року. У книзі «Гей, там на горі «Січ» іде!..», виданій у 1965 році в Канаді, колишня мешканка села Москалівки (тепер частина Косова) Корнелія Ониськів у своїх спогадах «Січ» — Москалівка, пов. Косів» згадує ті щасливі для себе роки, коли вона стала членом гуртка січового доросту і брала активну участь у тогочасних пам'ятних подіях: «Свято відкриття пам'ятника відбулося величаво. До Косова з'їхалися «Січі» з цілого повіту, як і з сіл суміжних повітів Снятин і Коломия. Відколи Косів існує, ще не бачив такої маси людей: п'ять тисяч «Січовиків» і «Січови-

чок», а взагалі всього народу понад десять тисяч!..

На чолі походу їхав на білому коні ген. отаман «Українського Січового Союзу» Д-р Кирило Трильовський в січовій однострою, за ним, також на конях, посли Павло Лаврук з Іспаса, Коломийського повіту, Іван Сандуляк з Карлова, Снятинського повіту, а далі славний отаман «Січей» Гуцульщини Юра Соломійчук-Юзенчук з Жаб'я, молодий січовий організатор Петро Шекерик-Доників з Голова та ще багато інших, яких я тоді вперше бачила. За цими почесними гостями, яких чотири сотні «Січовиків» на конях, а далі чети «Січовиків» і «Січовичок» — кожна «Січ» зі своїм кошовим на переді і з малиновим січовим прапором!.. Цей похід викликав у глядачів велике одушевлення. Ось тоді й я відчула величезне значення січової організації для нашого народу!

При відкритті пам'ятника були очевидні різні промови. Декламували вірші Кобзаря, співали пісні на його слова. На мітингу виступив уродженець Косова, відомий український письменник і громадський діяч, соратник Івана Франка Михайло Павлик».

Але вже невдовзі, у роки Першої світової війни пам'ятник було пошкоджено, а після війни польські шовіністи намагалися повністю знищити його, та це вдалося їм лише частково.

Громадськість Косова доби-лася у влади дозволу відновити пам'ятник. Організаторами відбудови були П. Рондук, М. Горбовий, учителі, юристи. З допомогою згаданого вже М. Юсипчука скульптурне зображення Кобзаря знову постало над Рибницею. На мармуровій плиті, вмурованій у п'єдесталі,

зробили напис: «Тарасови Шевченкові. В столітні роковини. 1814-1914-1928».

Масову участь у святі 5 серпня 1928 року взяли селяни навколишніх сіл. На урочистостях з нагоди відкриття пам'ятника був присутній і письменник-новеліст Василь Стефаник. Подія вилилася у протести проти польської окупації.

Польська влада після таких «урочистостей» для себе неодноразово намагалася знищити ненависний і небезпечний пам'ятник. Згуртованість місцевої громади і активний опір однак не давали змоги втілювати злим намірам. Але наруга сталася тоді, коли вже ніхто її не очікував.

Косівчанин Володимир Тутуруш, лікар і громадський активіст згадує, що у 1939 році, коли з початком Другої Світової війни польське військо масово тікало від німців через Косів-Кути на Румунію, якийсь шовіністично настроєний йолуп-воєк декілька разів вистрілював у погруддя Кобзаря з карабіна, чим добряче його пошкодив. Косівчанам вдалося його гарно відреставрувати.

Після воєнного лихоліття «червоні визволителі» погруддя тасмано зняли і заховали у підвалі теперішньої центральної районної бібліотеки. «Погруддя Кобзаря з каменю я бачив там на власні очі, — підтверджує Володимир Васильович, — але невдовзі воно кудись зникло. Багато косівчан вважає, що його викинули у потік біля читальні. Можливо, первісний оригінал і досі у ньому захований».

Серед косівчан тим часом наростало невдоволення. Ра-

(Закінчення на 16-й стор.)

Складна доля пам'ятника Кобзарю

(Закінчення.
Поч на 15-й стор.)

дянська влада, яка вела нещадну боротьбу з вояками ОУН-УПА і з мирним населенням, щоб хоч якось викликати до себе прихильність, на місце, по суті викраденого пам'ятника, спромоглася на гіпсовий бюст і нову мармурову плиту з викарбуваними словами: «Тарасові Шевченку в столітні роковини уродин. Гуцульщина».

Через багаторазові недоброякісні ремонти пам'ятника з нетривких матеріалів, у дев'яності роки минулого століття він опинився в аварійному стані. Тоді ж планувалося розширити автошляхи повз пам'ятник. Мізкуючи над тим, як це зручніше зробити, районне керівництво вирішило пересунути його на декілька метрів від дороги, а заодно і капітально відреставрувати, а насправді — встановити новий пам'ятник, виготовлений на Львівській керамічно-скульп-

турній фабриці. Ідея виглядала для влади привабливою і перспективною. Задумові, здавалось, сприяла й сама природа. Під час одного з буревіїв погруддя розхиталося на постаменті, звалилося на землю і розсипалося на дрібні куски.

Громадськість Косівщини і цілої області запідозрила в цьому злий умисел влади у бажанні назавжди позбутися історичної пам'ятки, тому підняла голос на її захист.

Щоб не ускладнювати собі життя, представники доручили фахівцям Косівського технікуму декоративно-прикладного мистецтва і художніх промислів імені В. Касіяна відновити скульптурне погруддя Кобзаря.

Здавалось б конфлікт вичерпано, та у 1988 році трапилася ще одна несподіванка. На Світанку повз пам'ятник їхав трактор, у якого несподівано піднявся причеп. Він зачепив якийсь із протягнених над дорогою дротів, а той у свою чергу обкрутився навколо погруддя і

звалив його з постаменту на землю. Відреставрувати бюст було уже надзвичайно важко. Вихід знайшли «оригінальний». У приміщенні райкому партії було майже ідентичне гіпсове погруддя. Його і встановили вночі на постамент без зайвого шуму. Темні справи, як мовиться, закінчуються погано. Поставлене поспіхом погруддя добре не закріпили і воно під час сильного вітру знову не встояло на постаменті, і знову полетіло на землю.

Автором нового погруддя Т. Шевченка став Святослав Добровольський, громадянин Австралії, який в той час приїхав у Косів до родини. Саме цей пам'ятник став свідком того, як після багатьох десятиліть, у травні 1991 року, знову пролунав Гімн «Ще не вмерла України». Двадцять років підряд приймав він учасників різних масових заходів з нагоди вшанування Великого Кобзаря. Але час робив своє і знову підходив час його ремонту. Депутати Косівської міської ради, порадившись, вдалися до радикальних дій. На їх замовлення львівський скульптор Петро Штаєр виготовив нове погруддя, яке вже цим разом відмінне і значно більше від усіх попередніх, тому виглядає чужим на старому постаменті.

27 жовтня 2010 року незадовго до виборів місцевих органів влади новий пам'ятник видатному синові України було урочисто освячено та відкрито.

Районний часопис про це скупо написав: «До пам'ятника було покладено квіти. А хор Тюдівського народного дому чудово виконав пісні на слова Т.Г. Шевченка. Також було прочитано твори Великого Кобзаря. Біля пам'ятника ще довго лунали патріотичні пісні».

Ось таку складну історію за сто своїх перших років пережив пам'ятник Кобзарю у Косові. Зі свого кургану він згорда і незалежно споглядав на дії Австро-Угорської та окупаційної Російської імперії, Західно-Української Народної Республіки та Української Народної Республіки, Румунії, Речі Посполитої Польщі, СРСР, Третього Рейху Німеччини і ще раз Радянського Союзу. Гордо височіє на історичному місці пам'ятник нашому пророкові і батьку нації Т. Шевченкові і в «сім'ї вольній, новій» у незалежній Україні.

Михайло ГОРОДЕНКО
На світлинах: пам'ятник Т. Шевченку до (вверху) і після 2010 року

